सूचनाको हकसम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५ र सूचनाको हकसम्बन्धी नियमावली, २०६५ को नियम ३ बमोजिम

२०७३ माघ, फागुन र चैत्र महिनामा सम्पादित प्रमुख क्रियाकलापहरु (स्वत: प्रकाशन) को विवरण

लोक सेवा आयोग

अनामनगर, काठमाडौं

१. आयोगको स्वरुप र प्रकृति

नेपालको संविधानको भाग ३३ धारा २४२ को उपधारा (१) मा लोक सेवा आयोगको गठन सम्बन्धी व्यवस्था गरिएको छ । जस अनुसार लोक सेवा आयोगमा अध्यक्ष र अन्य चारजना सदस्य रहने प्रावधान छ । राष्ट्रपतिले संवैधानिक परिषदको सिफारिशमा लोक सेवा आयोगका अध्यक्ष र सदस्यको नियुक्ति गर्ने व्यवस्था छ । यसरी नियुक्ति गर्दा आयोगका सदस्यहरूमध्ये कम्तीमा पचास प्रतिशत सदस्य बीस वर्ष वा सो भन्दा बढी अवधिसम्म कुनै सरकारी सेवामा रहेका व्यक्तिहरू मध्येबाट र बाँकी सदस्यहरू विज्ञान, प्रविधि, कला, साहित्य, कानून, जनप्रशासन, समाजशास्त्र वा राष्ट्रिय जीवनका अन्य क्षेत्रमा शोध, अनुसन्धान, अध्यापन वा अन्य कुनै महत्वपूर्ण कार्य गरी ख्याति प्राप्त गरेका व्यक्तिहरू मध्येबाट नियुक्त हुनेछन् ।

मिति २०७१/१२/११ मा नियुक्त आयोगका माननीय अध्यक्ष तथा सदस्यहरूको नामावली यस प्रकार रहेको छ ।

अध्यक्ष	श्री उमेशप्रसाद मैनाली
सदस्य	श्री बिन्द्रा हाडा भट्टराई
सदस्य	डा. गोविन्दप्रसाद कुसुम
सदस्य	श्री श्रीपुरुष ढकाल
सदस्य	श्री अशोककुमार झा
सदस्य	श्री ब्रहम देव राय
सदस्य	श्री कृष्णचन्द्र झा

आयोगको केन्द्रीय कार्यालय अनामनगर, काठमाडौमा रहेको छ । आयोग अन्तर्गत देहाय अनुरुप पाँचवटा विकास क्षेत्रहरुमा क्षेत्रीय निर्देशनालयहरु, ९ वटा अञ्चलहरुमा अञ्चल कार्यालयहरु र एक दरखास्त व्यवस्थापन केन्द्र रहेका छन् ।

क्र.सं.	(क) क्षेत्रीय निर्देशनालयहरु	क्र.सं.	(ख) अञ्चल कार्यालयहरु
१.	पूर्वाञ्चल क्षेत्रीय निर्देशनालय, धनकुटा	१.	मेची अञ्चल कार्यालय, इलाम
		२.	सगरमाथा अञ्चल कार्यालय, दिक्तेल
२.	मध्यमाञ्चल क्षेत्रीय निर्देशनालय, काठमाडौं	३.	जनकपुर अञ्चल कार्यालय, जलेश्वर
		४.	नारायणी अञ्चल कार्यालय, हेटौंडा
३.	पश्चिमाञ्चल क्षेत्रीय निर्देशनालय, पोखरा	५.	लुम्बिनी अञ्चल कार्यालय, बुटवल
		६.	धवलागिरी अञ्चल कार्यालय, बागलुङ
४.	मध्यपश्चिमाञ्चल क्षेत्रीय निर्देशनालय, सुर्खेत	७.	राप्ती अञ्चल कार्यालय, तुलसीपुर
		८.	कर्णाली अञ्चल कार्यालय, जुम्ला
५.	सुदूरपश्चिमाञ्चल क्षेत्रीय निर्देशनालय, दिपायल	९.	महाकाली अञ्चल कार्यालय, महेन्द्रनगर
(ग) दरखास्त व्यवस्थापन केन्द्र, अनामनगर, काठमाडौं ।			

२. आयोगको काम, कर्तव्य र अधिकार

नेपालको संविधानको धारा २४३ मा आयोगको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम तोकिएको छ :

(१) निजामती सेवाको पदमा नियुक्तिका लागि उपयुक्त उम्मेदवार छनौट गर्न परीक्षा सञ्चालन गर्नु लोक सेवा आयोगको कर्तव्य हुनेछ ।

स्पष्टीकरण : यस धाराको प्रयोजनका लागि "निजामती सेवाको पद" भन्नाले सैनिक वा नेपाल प्रहरी वा सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालको कर्मचारीको सेवाको पद तथा निजामती सेवाको पद होइन भनी ऐन बमोजिम तोकिएको अन्य सेवाको पद बाहेक नेपाल सरकारका अरु सबै सेवाको पद सम्झनु पर्छ ।

(२) निजामती सेवाको पद बाहेक नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल, अन्य संघीय सरकारी सेवा र संगठित संस्थाको पदमा पदपूर्तिका लागि लिईने लिखित परीक्षा लोक सेवा आयोगले सञ्चालन गर्नेछ ।

स्पष्टीकरण : यस धाराको प्रयोजनका लागि "संगठित संस्था" भन्नाले विश्वविद्यालय र शिक्षक सेवा आयोग बाहेकका पचास प्रतिशत वा सो भन्दा बढी शेयर वा जायजेथामा नेपाल सरकारको स्वामित्व वा नियन्त्रण भएको संस्थान, कम्पनी, बैंक, समिति वा संघीय कानून बमोजिम स्थापित वा नेपाल सरकारद्वारा गठित आयोग, संस्थान, प्राधिकरण, निगम, प्रतिष्ठान, बोर्ड, केन्द्र, परिषद र यस्तै प्रकृतिका अन्य संगठित संस्था सम्झनु पर्छ ।

(३) नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल र अन्य संघीय सरकारी सेवाका पदमा बढुवा गर्दा अपनाउनु पर्ने सामान्य सिद्धान्तको विषयमा लोक सेवा आयोगको परामर्श लिनु पर्नेछ ।

(४) कुनै संगठित संस्थाको सेवाका कर्मचारीको सेवाका शर्त सम्बन्धी कानून र त्यस्तो सेवाका पदमा बढुवा र विभागीय कारबाही गर्दा अपनाउनु पर्ने सामान्य सिद्धान्तको विषयमा लोक सेवा आयोगको परामर्श लिनु पर्नेछ ।

(५) नेपाल सरकारबाट निवृत्तिभरण पाउने पदमा लोक सेवा आयोगको परामर्श विना स्थायी नियुक्ति गरिने छैन ।

(६) देहायका विषयमा लोक सेवा आयोगको परामर्श लिनु पर्नेछ :-

(क) संघीय निजामती सेवाको शर्त सम्बन्धी कानूनको विषयमा,

(ख) संघीय निजामती सेवा वा पदमा नियुक्ति, बढुवा र विभागीय कारवाही गर्दा अपनाउनु पर्ने सिद्धान्तको विषयमा,

(ग) संघीय निजामती सेवाको पदमा छ महिनाभन्दा बढी समयका लागि नियुक्ति गर्दा उम्मेदवारको उपयुक्तताको विषयमा,

(घ) कुनै एक प्रकारको संघीय निजामती सेवाको पदबाट अर्को प्रकारको संघीय निजामती सेवाको पदमा वा अन्य सरकारी सेवाबाट संघीय निजामती सेवामा सरुवा वा बढुवा गर्दा वा कुनै प्रदेशको निजामती सेवाको पदबाट संघीय निजामती सेवाको पदमा वा संघीय निजामती सेवाको पदबाट प्रदेश निजामती सेवाको पदमा सेवा परिवर्तन वा स्थानान्तरण गर्दा उम्मेदवारको उपयुक्तताको विषयमा,

(ङ) लोक सेवा आयोगको परामर्श लिनु नपर्ने अवस्थाको पदमा बहाल रहेको कर्मचारीलाई लोक सेवा आयोगको परामर्श लिनु पर्ने अवस्थाको पदमा स्थायी सरुवा वा बढुवा गर्ने विषयमा, र

(च) संघीय निजामती सेवाको कर्मचारीलाई दिइने विभागीय सजायको विषयमा ।

(७) उपधारा (६) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि धारा १५४ बमोजिमको न्याय सेवा आयोगको अधिकार क्षेत्रभित्र पर्ने विषयमा सोही बमोजिम हुनेछ ।

(८) लोक सेवा आयोगले आफ्नो काम, कर्तव्य र अधिकार मध्ये कुनै काम, कर्तव्य र अधिकार आयोगको अध्यक्ष वा कुनै सदस्य वा नेपाल सरकारको कर्मचारीलाई तोकिएको शर्तको अधीनमा रही प्रयोग तथा पालन गर्ने गरी प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ ।

(९) लोक सेवा आयोगको अन्य काम, कर्तव्य र अधिकार संघीय कानून बमोजिम हुनेछ ।

३. आयोगमा रहने कर्मचारी संख्या र कार्य विवरण

सि.नं.	कार्यालयको नाम	स्वीकृत दरबन्दी संख्या	कार्यरत कर्मचारी संख्या			कैफियत
			स्थायी	करार	जम्मा	
१.	केन्द्रिय कार्यालय, अनामनगर	२०४	१८६	९	१९५	कर्मचारी सरुवा, बढुवाको कारण केही समय पदहरु रिक्त तथा पूर्ति हुने क्रम भइरहने
२.	पूर्वाञ्चल क्षेत्रीय निर्देशनालय, धनकुटा	१५	१४	१	१५	
३.	मध्यमाञ्चल क्षेत्रीय निर्देशनालय, काठमाडौं	३०	२७	३	३०	
४.	पश्चिमाञ्चल क्षेत्रीय निर्देशनालय, पोखरा	१५	१२	२	१४	
५.	मध्यपश्चिमाञ्चल क्षेत्रीय निर्देशनालय, सुर्खेत	१५	१४	१	१५	
६.	सुदूरपश्चिमाञ्चल क्षेत्रीय निर्देशनालय, दिपायल	१५	१२	२	१४	
७.	मेची अञ्चल कार्यालय, इलाम	१०	८	१	९	
८.	सगरमाथा अञ्चल कार्यालय, दिक्तेल	१०	७	२	९	
९.	जनकपुर अञ्चल कार्यालय, जलेश्वर	१०	९	०	९	
१०.	नारायणी अञ्चल कार्यालय, हेटौंडा	१२	११	१	१२	
११.	लुम्बिनी अञ्चल कार्यालय, बुटवल	१२	१२	०	१२	
१२.	धवलागिरी अञ्चल कार्यालय, बागलुङ	१०	९	१	१०	
१३.	राप्ती अञ्चल कार्यालय, तुलसीपुर	१०	८	१	९	
१४.	कर्णाली अञ्चल कार्यालय, जुम्ला	१०	७	३	१०	
१५.	महाकाली अञ्चल कार्यालय, महेन्द्रनगर	११	९	२	११	
१६.	दरखास्त व्यवस्थापन केन्द्र, अनामनगर	१२	८	२	१०	

३.१ आयोगको स्वीकृत संगठन तथा व्यवस्थापन सर्भेक्षण अनुसार निम्न बमोजिम महाशाखाहरु रहेका छन् :

३.१.१ प्रशासन तथा योजना महाशाखा

१. आयोगको कर्मचारी प्रशासन र जनसम्पर्क सम्बन्धी कार्य गर्ने ।
२. आयोगको संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण तथा सुधार गर्ने ।
३. वार्षिक योजना तयारी, कार्यान्वयन तथा प्रतिवेदन सम्वन्धी कार्य गर्ने ।
४. बजेट तयार गर्ने, लेखा संचालन गर्ने, नगदी, जिन्सी, राजश्व आदिको दुरुस्त हिसाव राख्ने र लेखा परीक्षण गराउने ।
५. मातहतका निकायहरुको निरीक्षण तथा सुपरीवेक्षण गर्ने/गराउने ।
६. अन्तराष्ट्रिय एवम् प्रादेशिक लोक सेवा आयोगसँग समन्वय गर्ने ।
७. आयोगको वार्षिक प्रतिवेदन तथा निजामती सेवा पत्रिका, बुलेटीन, समाचारपत्रहरुको तयारी तथा प्रकाशन गर्ने ।
८. आवधिक प्रतिवेदन तयारी, प्रकाशन तथा व्यवस्थापन गर्ने ।
९. केन्द्रीय प्रतिनिधि खटनपटन सम्वन्धी कार्य गर्ने ।
१०. आयोगका कर्मचारीहरुको कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन, आन्तरिक सरुवा, बढुवा, काज, सहमति, विदा सम्वन्धी कार्य गर्ने ।
११. विभिन्न सेवा समूह उपसमूहका अधिकृतस्तरको प्रतिशत निर्धारण सम्वन्धी कार्य गर्ने ।
१२. सूचना संचार प्रविधि सम्बन्धी कार्य गरी आयोगको काम छिटो, छरितो गराउने ।
१३. विज्ञापन प्रकाशनका लागि आवश्यक पर्ने पाठ्यक्रम र न्यूनतम योग्यता सम्बन्धमा आवश्यक समन्वय गर्ने ।

३.१.२ परीक्षा महाशाखा

१. परीक्षा सम्बन्धी आवश्यक नीति, नियम तर्जुमा सम्बन्धी कार्य व्यवस्थापन ।
२. प्रश्न निर्माणकर्तालाई न्यूनतम शैक्षिक योग्यता र पाठ्यक्रममा आधारित मार्गदर्शन तयार गरी कच्चा प्रश्नहरु संकलन एवम् प्रश्नपत्र बैंक (Question Bank) सम्बन्धी कार्य गर्ने ।
३. आयोगबाट संचालन हुने खुला तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाहरु संचालन गर्ने ।
४. उत्तरपुस्तिकाहरुको सांकेतीकरण सम्बन्धी कार्य गर्ने ।
५. परीक्षाका उत्तर पुस्तिकाहरु परीक्षण गराउने ।
६. परीक्षा संचालन, नतिजा तयारी तथा प्रकाशन सम्वन्धी कार्य गर्ने ।
७. Optical Mark Reader (OMR) एवम् अन्य प्रविधिवाट लिईने परीक्षाको उत्तरपुस्तिकाको संकलन, परीक्षण तथा नतिजा प्रकाशन सम्वन्धी कार्य गर्ने साथै, आवश्यकतानुसार टिम (टोली) बनाई परीक्षण कार्य गर्न निर्देशन भए अनुरुप कार्य गराउने ।

३.१.३ प्रश्नपत्र परिमार्जन एवं सिफारिश महाशाखा

१. परीक्षाका लागि आवश्यक प्रश्नपत्र परिमार्जन गराउने ।
२. अन्तर्वार्ता सम्वन्धी कार्य गर्ने र अन्तर्वार्ता सम्बन्धी आवश्यक मार्गदर्शन तयार गरी लागू गर्ने/गराउने ।
३. परीक्षा (लिखित एवं अन्तर्वार्ता) मा उत्तीर्ण उम्मेदवारहरुको माग बमोजिम सिफारिश गर्ने ।

३.१.४ परीक्षण प्रविधि, अनुसन्धान तथा पाठ्यक्रम महाशाखा

१. आयोगबाट हुने परीक्षाहरुको लागि पाठ्यक्रम, परीक्षण प्रविधि, अनुसन्धान तथा विकास सम्बन्धी कार्य गर्ने ।
२. निजामती सेवाको विभिन्न पक्षमा अनुसन्धानात्मक अध्ययन विश्लेषण र विकास ।
३. आयोगको कामसंग सम्बन्धित विभिन्न पक्षको अध्ययन तथा अनुसन्धान ।
४. शैक्षिक योग्यता निर्धारण र उपाधिको मान्यता ।
५. आयोगका सबै महाशाखा प्रमुखहरु रहेको अनुसन्धान व्यवस्थापन समूह (Research Management Team) ले पहिचान गरेका विषयहरुमा अनुसन्धान गर्ने ।

३.१.५ कानून महाशाखा

१. निजामती सेवा सम्वन्धी कानून तथा सेवा परिवर्तन सम्बन्धी विषयमा परामर्श सम्वन्धी कार्य गर्ने ।
२. सैनिक सेवा, सशस्त्र प्रहरी सेवा, प्रहरी सेवा र सरकारी सेवाको पदमा नियुक्ति र बढुवा गर्दा अपनाउनु पर्ने सामान्य सिद्धान्तको विषयमा परामर्श सम्वन्धी कार्य गर्ने ।
३. कुनै सार्वजनिक संस्थाको सेवाका कर्मचारीको सेवाका शर्त सम्वन्धी प्रचलित कानून र त्यस्तो सेवाका पदको नियुक्ति, बढुवा र विभागीय कारवाही गर्दा अपनाउनु पर्ने सामान्य सिद्धान्तको विषयमा परामर्श प्रदान गर्ने ।
४. निजामती कर्मचारीको बढुवा उजुरी, रिट निवेदनका लिखित जवाफ सम्बन्धी कार्य ।
५. आयोगलाई कानुनी परामर्श दिने, आयोगको ऐन, नियम, निर्देशिका, कार्यविधि आदिको तर्जुमा ।
६. सचिवको निर्देशनमा अन्य कार्य गर्ने ।

३.१.६ सुरक्षा निकाय तथा संगठित संस्था महाशाखा

१. सुरक्षा निकाय तथा संगठित संस्थाहरुको लिखित परीक्षा सम्बन्धी आवश्यक नीति, नियम तर्जुमा सम्बन्धी कार्य गर्ने ।
२. सुरक्षा निकाय तथा संगठित संस्थाहरुको विभिन्न परीक्षाहरुका लागि कच्चा प्रश्नहरु संकलन सम्वन्धी कार्य गर्ने ।
३. सुरक्षा निकाय तथा संगठित संस्थाहरुको लागि खुला तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाहरु संचालन गर्ने ।
४. सुरक्षा निकाय तथा संगठित संस्थाहरुको परीक्षाको उत्तरपुस्तिकाहरुको संकेतीकरण सम्वन्धी कार्य गर्ने ।
५. सुरक्षा निकाय तथा संगठित संस्थाहरुको परीक्षाका उत्तर पुस्तिकाहरु परीक्षण गराउने कार्य गर्ने ।
६. सुरक्षा निकाय तथा संगठित संस्थाहरुको परीक्षा संचालन, नतिजा तयारी तथा प्रकाशन सम्बन्धी कार्य गर्ने ।

४. आयोगबाट प्रदान गरिने सेवा

१. वार्षिक कार्यतालिका प्रकाशन
२. माग संकलन
३. प्रतिशत निर्धारण
४. शैक्षिक योग्यता एवं पाठ्यक्रम निर्माण, परिमार्जन र संशोधन
५. विज्ञापन प्रकाशन
६. दरखास्त दर्ता
७. प्रश्नपत्र निर्माण र परिमार्जन
८. प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षा सञ्चालन
९. उत्तरपुस्तिकामा दोहोरो कोडिङ्ग
१०. उत्तरपुस्तिका परीक्षण
११. लिखित नतिजा प्रकाशन
१२. प्रयोगात्मक परीक्षा तथा सीप परीक्षण (प्रयोगात्मक परीक्षा तथा सीप परीक्षण हुने पदहरुको लागि)
१३. सामूहिक परीक्षण (सामूहिक परीक्षण हुने पदहरुको लागि)
१४. अन्तर्वार्ता
१५. सिफारिश
१६. बढुवा सम्बन्धी उजूरीमा आवश्यक छानविन गरी आवश्यक निर्णय गर्ने ।
१७. रिक्त पदहरुको नियुक्ति, पदस्थापना लगायतका विषयमा निरीक्षण गर्ने ।

५. केन्द्रीय कार्यालयमा सेवा प्रदान गर्ने निकायको महाशाखा, शाखा र जिम्मेवार अधिकारी

क्र. सं.	महाशाखा र महाशाखा प्रमुखको नाम	शाखाहरुको नाम	शाखा प्रमुखहरुको नाम (उपसचिव)
१	प्रशासन तथा निरीक्षण महाशाखा सहसचिव श्री लक्ष्मीविलास कोइराला	क) सूचना तथा प्रकाशन शाखा	श्री गीताकुमारी होमेगाई
		ख) प्रशासन शाखा	श्री सूर्यप्रसाद सापकोटा
		ग) आर्थिक प्रशासन शाखा	श्री दिपक लामिछाने
		घ) योजना तथा निरीक्षण शाखा	श्री कुशला पौडेल
		ङ) सूचना सञ्चार प्रविधि शाखा	श्री रमेश शर्मा पौडेल
२	अन्तर्वार्ता तथा सिफारिश महाशाखा सहसचिव श्री किरणराज शर्मा	क) प्रश्नपत्र परिमार्जन शाखा (प्राविधिक)	श्री चुरामणि मरासिनी
		ख) प्रश्नपत्र परिमार्जन शाखा (अप्राविधिक)	श्री जानकीराम शर्मा बराल
		ग) अन्तर्वार्ता तथा सिफारिश शाखा	श्री ज्ञानेश्वर भट्टराई
		घ) प्रश्नपत्र परिमार्जन शाखा (सुरक्षा निकाय तथा संगठित संस्था)	श्री राजन राई
३	परीक्षा महाशाखा सहसचिव श्री शंकरप्रसाद पौडेल	क) परीक्षा सञ्चालन शाखा (प्राविधिक)	श्री समुन्द्रराज रेग्मी
		ख) परीक्षा सञ्चालन शाखा (अप्राविधिक)	श्री सन्तोषप्रसाद दाहाल
		ग) लिखित परीक्षा नतिजा तयारी शाखा (प्राविधिक)	श्री रेणु श्रेष्ठ
		घ) लिखित परीक्षा नतिजा तयारी शाखा (अप्राविधिक)	श्री जगन्नाथ बराल
		ङ) लिखित परीक्षा नतिजा प्रकाशन शाखा	श्री रमेश मैनाली
४	परीक्षण प्रविधि, अनुसन्धान तथा पाठ्यक्रम महाशाखा मुख्य मनोविज्ञानवेत्ता डा. खगेन्द्रप्रसाद सुवेदी	क) परीक्षण प्रविधि शाखा	श्री सर्मुनलाल शाक्य
		ख) पाठ्यक्रम तथा मूल्याङ्कन शाखा	श्री कृष्ण जि.सी.
		ग) अनुसन्धान तथा विकास शाखा	श्री नवराज लम्साल
५	कानून महाशाखा सहसचिव श्री पाराश्वर ढुंगाना	क) नीति नियम तथा अभिलेख शाखा	श्री केशव शर्मा
		ख) उजुरी तथा विभागीय सजाय परामर्श शाखा	श्री टंकबहादुर महत
६	सुरक्षा निकाय तथा संगठित संस्था महाशाखा सहसचिव श्री झक्कप्रसाद आचार्य	क) लिखित परीक्षा सञ्चालन शाखा	श्री नारायणप्रसाद ज्ञवाली
		ख) लिखित परीक्षा नतिजा तयारी शाखा	श्री ईश्वरीप्रसाद अर्याल
		ग) लिखित परीक्षा नतिजा प्रकाशन शाखा	श्री तेजप्रसाद दाहाल

आयोगका क्षेत्रीय निर्देशनालय तथा अञ्चल कार्यालयहरुमा पनि प्रशासन तथा निरीक्षण, परीक्षा सञ्चालन, अन्तर्वार्ता तथा सिफारिश, सुरक्षा निकाय तथा संगठित संस्था शाखाहरु रहेका छन् ।

६. सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने दस्तुर र अवधि

(क) दरखास्त दस्तुर

आयोगबाट विभिन्न कामको सिलसिलामा लिइने दस्तुर, शुल्क आदिलाई निम्न बमोजिम कायम गर्ने व्यवस्था गरिएको छ।

दरखास्त दस्तुर तथा शुल्क विवरण (बढुवाको लागि समेत)

क्र. सं.	तह/श्रेणी	दस्तुर (रु.)
१.	राजपत्राङ्कित प्रथम श्रेणी/एघारौं र बाह्रौं तह	१५००/-
२.	राजपत्राङ्कित द्वितीय श्रेणी/नवौं र दशौं तह	१२००/-
३.	राजपत्राङ्कित तृतीय श्रेणी/छैठौं, सातौं र आठौं तह	१०००/-
४.	राजपत्र अनङ्कित प्रथम श्रेणी/पाँचौं तह	४००/-
५.	राजपत्र अनङ्कित द्वितीय श्रेणी/चौथो तह/टाइपिष्ट	३००/-
६.	राजपत्र अनङ्कित तृतीय श्रेणी/तृतीय तह	२००/-
७.	राजपत्र अनङ्कित चतुर्थ श्रेणी	१५०/-
८.	सवारी चालक	२००/-
९.	कार्यालय सहयोगी	१००/-

समान श्रेणी/तहको विभिन्न पदको संयुक्त परीक्षा हुने गरी विज्ञापन भएकोमा प्रति थप समूह/पत्रको लागि निम्न बमोजिमको परीक्षा दस्तुर तोकिएको छ :

क्र. सं.	तह/श्रेणी	दस्तुर (रु.)
१.	राजपत्राङ्कित प्रथम श्रेणी/एघारौं र बाह्रौं तह	६००/-
२.	राजपत्राङ्कित द्वितीय श्रेणी/नवौं र दशौं तह	५००/-
३.	राजपत्राङ्कित तृतीय श्रेणी/छैठौं, सातौं र आठौं तह	४००/-
४.	राजपत्र अनङ्कित प्रथम श्रेणी/पाँचौं तह	२००/-
५.	राजपत्र अनङ्कित द्वितीय श्रेणी/चौथो तह	१५०/-
६.	राजपत्र अनङ्कित तृतीय श्रेणी/तृतीय तह	१००/-
७.	श्रेणीविहीन	१००/-

(ख) विविध दस्तुर

क्र. सं.	विवरण	दस्तुर (रु.)
१.	प्रवेश पत्र हराएमा प्रवेशपत्रको प्रतिलिपि प्राप्त गर्न	१००/-
२.	परीक्षा हुने पहिलो दिन प्रवेशपत्र नलिइ आएमा सोको प्रतिलिपिका लागि निवेदन दस्तुर	१००/-
३.	छुट वा अग्रीम अन्तर्वार्ता दस्तुर (किरिया बस्नु पर्ने वा सुत्केरी भएको अवस्था बाहेक)	राजपत्राङ्कित पदको लागि : ३०००/- राजपत्र अनङ्कित पदको लागि : १०००/-
४.	बढुवा उजूरीको निवेदन दस्तुर	राजपत्राङ्कित पदको लागि : ३०००/- राजपत्र अनङ्कित पदको लागि : १५००/-
५.	पुनर्योग निवेदन दस्तुर	सम्बन्धित पदको लागि तोकिएको दरखास्त दस्तुरको आधा रकम
६.	अनलाइन दरखास्त प्रणालीको युजर प्रोफाइलको स्क्रिन नेम/पासवर्ड रिसेट दस्तुर	५०/-

७. निवेदन, उजूरी उपर निर्णय गर्ने प्रक्रिया र अधिकारी

(क) प्रक्रिया

- सूचना मागकर्ताले आफूले माग गरेको सूचना सहितको विवरण उल्लेख गरी आयोगको सूचना अधिकारीलाई सम्बोधन गरी निवेदन दिनु पर्ने ।
- निवेदकले माग गरिएको सूचना तत्काल उपलब्ध गराउन नसकिने प्रकृतिको भएमा सूचना अधिकारीले कारण सहित सूचना उपलब्ध गराउने समय तोकी सोको जानकारी निवेदकलाई गराइनेछ ।
- सूचना अधिकारी समक्ष माग गरिएको सूचना आफूभन्दा माथिल्लो तहबाट निर्णय गराउनु पर्ने भएमा सो को जानकारी सूचना मागकर्तालाई तत्काल गराई १५ दिनभित्र सूचना माग निवेदन उपर भएको निर्णय उपलब्ध गराइनेछ ।
- सूचना मागकर्ताले माग गरेको विवरण स्थलगत भ्रमणबाट दिन सकिने अवस्था भएमा सूचना अधिकारीलाई स्थलगत भ्रमण गरी प्रतिवेदन पेश गर्न लगाउन सकिनेछ । यसरी भ्रमण गरीसकेपछि भ्रमणमा खटिने पदाधिकारीले माग सूचनाको सम्बन्धमा प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्नेछ । प्राप्त प्रतिवेदनका आधारमा निर्णय गराउन आवश्यक भए निर्णय गराई र निर्णय गराउन आवश्यक नभए सोझै सूचना अधिकारीले आवश्यकता अनुसारको सूचना मागकर्तालाई उपलब्ध गराइनेछ ।
- लोक सेवा आयोगको ऐन, नियम तथा निर्देशिकाले सूचना प्रवाह गर्न नमिल्ने, गोप्य रहने भनी तोकिएको विषयमा सूचना प्रवाह गरिने छैन ।
- अन्य विषयको निर्णय विषयको कार्यप्रकृति अनुसार टिप्पणी, समूह प्रतिवेदन, छलफल आदिका आधारमा हुने गर्दछ ।

(ख) निर्णय गर्ने अधिकारी

- सूचनासँग सम्बन्धित विषयको प्रकृति अनुसार आयोगका सचिव एवं आयोग

८. सूचना अधिकारीले उपलब्ध गराएको सूचना उपर उजुरी सुन्ने अधिकारी

सचिव श्री मधुप्रसाद रेग्मी

९. सम्पादन गरेको कामको विवरण (२०७३ कार्तिक-पौष)

प्रकाशित विज्ञापन/सूचनाको किसिम : ३ वटा

- ज्येष्ठता तथा कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनद्वारा हुने बढुवा सूचना संख्या :- ३५४
- कार्यक्षमताको मूल्याङ्कनद्वारा हुने बढुवाको सूचना संख्या :- १०४
- आ.प्र., खुला तथा समावेशी प्रतियोगिताको विज्ञापन संख्या :- १३९०

लिखित परीक्षा सञ्चालन संख्या :- १३७

- अप्राविधिकतर्फ :- १४ प्राविधिकतर्फ :- १२३

जम्मा सिफारिश उम्मेदवार संख्या

सिफारिशको किसिम	महिला	पुरुष	जम्मा
खुला/समावेशीतर्फ	१७८४	१२८८	३०७२
वैकल्पिकतर्फ	१	१५	१६

विभागीय सजायको लागि परामर्श पठाइएको संख्या : २४

१०. सूचना अधिकारी र प्रमुखको नाम र पद

प्रमुख सूचना अधिकारी सचिव श्री मधुप्रसाद रेग्मी
सूचना अधिकारी श्री गीताकुमारी होमेगाई

क्र.सं.	निकायहरुको नाम	सूचना अधिकारीको पद, नाम र थर	कार्यालयको सम्पर्क नं.
१.	पूर्वाञ्चल क्षेत्रीय निर्देशनालय, धनकुटा	शाखा अधिकृत, श्री पुष्पराज पाण्डे	०२६-५२०१३०/५२०१५१, ९८४७१९४३१३
२.	मध्यमाञ्चल क्षेत्रीय निर्देशनालय, काठमाडौं	शाखा अधिकृत, श्री गोविन्द कुँवर	०१-४११५८३३,९८४१८८९५४८
३.	पश्चिमाञ्चल क्षेत्रीय निर्देशनालय, पोखरा	शाखा अधिकृत, श्री उपेन्द्र पौडेल	०६१-४६३१४५/४६३५०६, ९८४६६५७९५७
४.	मध्यपश्चिमाञ्चल क्षेत्रीय निर्देशनालय, सुर्खेत	शाखा अधिकृत, श्री भरत खनाल	०८३-५२०१०६, ९८४८०७५५५६
५.	सुदूरपश्चिमाञ्चल क्षेत्रीय निर्देशनालय, दिपायल	शाखा अधिकृत, श्री हरिबहादुर चन्द	०९४-४४०१४७, ९८४८७४७३६३
६.	मेची अञ्चल कार्यालय, इलाम	शाखा अधिकृत, श्री जनार्दन कट्टेल	०२७-५२००६२, ९८४१६९६६१४
७.	सगरमाथा अञ्चल कार्यालय, दिक्तेल	नायव सुब्बा श्री शम्भु कुमार खड्का	०३६-४२०१७७, ९८४२९९३४१९२
८.	जनकपुर अञ्चल कार्यालय, जलेश्वर	शाखा अधिकृत, श्री दिनेश कुमार साह	०४४-५२०१४७, ९८४४०३७३८०
९.	नारायणी अञ्चल कार्यालय, हेटौंडा	शाखा अधिकृत, श्री श्यामसुन्दर श्रेष्ठ	०५७-५२०३०२, ९८४५०३२०९२
१०.	लुम्बिनी अञ्चल कार्यालय, बुटवल	शाखा अधिकृत, श्री नारायणप्रसाद आचार्य	०७१-५४०२०७, ९८५११६२६६३
११.	धवलागिरी अञ्चल कार्यालय, बाग्लुङ	शाखा अधिकृत, विन्दुदेवी शर्मा	०६८-५२२६४७, ९८५७६३३४३३
१२.	राप्ती अञ्चल कार्यालय, दाङ	शाखा अधिकृत, श्री कृष्णप्रसाद आचार्य	०८२-५२००१३, ९८४७८५४३८८
१३.	कर्णाली अञ्चल कार्यालय, जुम्ला	शाखा अधिकृत, श्री ओमकुमार श्रेष्ठ	०८७-५२०००८, ९८४१८३९१८७
१४.	महाकाली अञ्चल कार्यालय, कञ्चनपुर	शाखा अधिकृत, खगेन्द्रप्रसाद भट्ट	०९९-५२१२०९, ९८४९५०७८९१
१५.	दरखास्त व्यवस्थापन केन्द्र, अनामनगर	शाखा अधिकृत, श्री नारायणप्रसाद गौतम	०१-४७७१२१४, ९८४७०४५१८२

११. आयोगका कार्यसञ्चालनमा प्रयोग हुने ऐन, नियम, विनियम वा निर्देशिकाको सूची

- नेपालको संविधान
- लोक सेवा आयोग ऐन, २०६६ तथा लोक सेवा आयोग नियमावली, २०६७
- निजामती सेवा ऐन, २०४९ तथा निजामती सेवा नियमावली, २०५०
- नेपाल स्वास्थ्य सेवा ऐन, २०५३ तथा स्वास्थ्य सेवा नियमावली, २०५५
- व्यवस्थापिका-संसद सचिवालय सम्बन्धी ऐन, २०६४ तथा व्यवस्थापिका-संसद सचिवालय कर्मचारी प्रशासन नियमावली, २०६५
- विभिन्न सेवा, समूह सञ्चालन सम्बन्धी प्रचलित ऐन तथा नियमावलीहरु
- सुरक्षा निकायहरु (नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल, राष्ट्रिय अनुसन्धान विभाग) तथा संगठित संस्थाहरु सम्बन्धी ऐन, नियमावलीहरु
- लोक सेवा आयोग (कार्य सञ्चालन) निर्देशिका, २०६७
- लोक सेवा आयोगको कार्य पद्धति दिग्दर्शन, २०७०
- लोक सेवा आयोगका पदाधिकारी एवं दक्ष/विज्ञ र कर्मचारीहरुको आचारसंहिता, २०६९
- लोक सेवा आयोगबाट जारी विभिन्न निर्देशिका तथा लोक सेवा आयोगका समय-समयका निर्णयहरु
- सर्वोच्च अदालतबाट प्रतिपादित नजिरहरु
- लोक सेवा आयोगबाट प्रतिपादित सिद्धान्तहरु
- अन्य प्रचलित ऐन, नियम र निर्देशिकाहरु

१२. आम्दानी, खर्च तथा आर्थिक कारोबार सम्बन्धी अद्यावधिक विवरण

क्र.सं.	स्वीकृत वार्षिक बजेट	रकम (रु)
१.	**विविध**	१४,२०,२९,०००
२.	**अन्य प्रशासनिक खर्च**	७,९७,२०,०००
३.	**संस्थागत सुदृढीकरण** **चालु खर्च : ४,६२,७५,०००** **पूँजीगत खर्च : ५,६४,९,६०००**	१०,२७,७१,०००
जम्मा		३२,४५,२०,०००

क्र.सं.	२०७३ माघ देखि चैत्र मसान्तसम्मको खर्च	रकम (रु)
१.	**विविध**	१४,२०,२९,०००.००
२.	**अन्य प्रशासनिक खर्च**	२,३२,२५,९६७.४५
३.	**संस्थागत सुदृढीकरण** **चालु खर्च :** २०,७१,७११.५० **पूँजीगत खर्च :** ७,४६,८९३.००	२८,१८,६०४.५०
जम्मा		१६,८०,७३,५७१.९५

लोक सेवा आयोग
केन्द्रीय कार्यालय, अनामनगर
चैत्र महिनाको खर्चको फाँटवारी

ब.उ.शि.नं. २१०१०१३ संस्थागत सुदृढीकरण (चालु खर्च)

महिनाको खर्च	मसान्तसम्मको निकासा	बजेट रकम	जम्मा बजेट विनियोजन	मसान्तसम्मको खर्च	बजेट बाँकी
-	-	२२५११ कर्मचारी तालिम	११२५०००	-	११२५०००
-	६३२७७७	२२५१२ सीप विकास तथा जनचेतना, तालिम, गोष्ठी	१२०००००	६३२७७७	५६७२२३
४४८८८६	३९६०५७६.५०	२२५२२ कार्यक्रम खर्च	३९१५००००	३९६०५७६.५०	३५१८९४२३.५०
४५१०८४	६०३७३४	२२५२९ विविध कार्यक्रम खर्च	४८०००००	६०३७३४	४१९६२६६
८९९९७०	५१९७०८७	**जम्मा**	४६२७५०००	५१९७०८७.५०	४१०७७९१२.५०

मौज्दातको अवस्था

बैंकको नाम : नेपाल राष्ट्र बैंक
जम्मा निकासा : रु. ५१,९७,०८७/५०
जम्मा खर्च : रु. ५१,९७,०८७/५०
पेश्की : रु. ७,००,०००/००
पेश्की कटाई बाँकी खर्च : रु. ४४,९७,०८७/५०

ब.उ.शि.नं. २१०१०१४ संस्थागत सुदृढीकरण (पूँजीगत खर्च)

महिनाको खर्च	मसान्तसम्मको निकासा	बजेट रकम	जम्मा बजेट विनियोजन	मसान्तसम्मको खर्च	बजेट बाँकी
-	-	२९२२१ भवन निर्माण	४,००,००,०००	-	
४,२६,६३३	२७,८७,२४५	२९३११ फर्निचर फिक्चर्स	५०,००,०००	२७,८७,२४५	२२,१२,७५५
४०,६८०	६,६९,६००	२९५११ मेशिनरी औजार	३८,९६,०००	६,६९,६००	३२,२६,४००
-	-	२९६११ सार्वजनिक निर्माण	२६,००,०००	-	२६,००,०००
-	३०,२०,५६५	२९६२१ पूजिगत सुधार	५०,००,०००	३०,२०,५६५	१९,७९,४३५
४,६७,३१३	**६४,७७,४१०**	**जम्मा**	**५,६४,९६,०००**	**६४,७७,४१०**	**१,००,१८,५९०**

कोषको अवस्था

बैंकको नाम : नेपाल राष्ट्र बैंक
जम्मा निकासा : रु. ६४,७७,४१०/-
जम्मा खर्च : रु. ६४,७७,४१०/-
पेश्की : -
पेश्की कटाई बाँकी खर्च : रु. ६४,७७,४१०/-

ब.उ.शि.नं. २१०००११३ चालु खर्च (प्रशासनिक खर्च समेत)

२०७३ पौष महिनाको खर्च	०७३ पौष महिना सम्मको निकासा	खर्च संकेत नं.	खर्च/वित्तिय शीर्षक	अन्तिम बजेट	०७३ पौष महिना सम्मको खर्च	बजेट बाँकी
२१९८७४१.०५	५४१४९०००	२११११	तलब	५४१४९०००	५४१४९०००	०
१८०८५५	१५९८३१९	२१११३	महंगी भत्ता	१९४४०००	१५९८३१९	३४५६८१
१३६५०००	१३६५०००	२११२१	पोशाक	१२१५०००	१३६५०००	-१५००००
४७९२७६	१५७२२६५	२२१११	पानी बिजुली	२८२६०००	१५७२२६५	१२५३७३५
१०६३८	२०८६७०	२२११२	संचार महसुल	१३७४०००	२०८६७०	११६५३३०
९७५०४	१८००१०४	२२२११	इन्धन	१८१००००	१८००१०४	९८९६
५२३६९३	११७४३८४	२२२१२	संचालन तथा मर्मत सम्भार	१५७००००	११७४३८४	३९५६१६
१०२१५	१४३२७०	२२२१३	विमा	८०००००	१४३२७०	६५६७३
१२९००७४	३६२१९४४	२२३११	कार्यालय सम्बन्धी खर्च	५५११०००	३६२१९४४	१८८९०५६
१५७८५१	२०३३३४	२२३१४	इन्धन अन्य प्रयोजन	३०८०००	२०३३३४	१०४६६६
३७१४८६	३७१४८६	२२४११	सेवा र परामर्श खर्च	२८०००००	३७१४८६	२४२८५१४
६४३७९१	४०७८४१३.७२	२२४१२	अन्य सेवा शुल्क	५३९३०००	४०७८४१३.७२	१३१४५८६.२८
०	०	२२५११	कर्मचारी तालिम	३०००००	०	३०००००
०	२१३९०७	२२६११	अनुगमन मूल्याङ्कन खर्च	५०००००	२१३९०७	२८६०९३
५५८४५	६७७७६१	२२६१२	भ्रमण खर्च	१४२००००	६७७७६१	७४२२३९
२१३९१५६६	१३९३६३१९०	२२७११	विविध खर्च	१८२०२९०००	१३९३६३१९०	४३६६५८१०
२८७७३५३५.०५	**२१०५४१०४७.७२**		**जम्मा**	**२६३९४९०००**	**२१०५४१०४७.७२**	**५३४०७९५२.२८**
			अर्थ बजेट			
४३२३९४८	४३२३९४८	२११११	तलब (६०१०१६३)	४३२३९४८.४५	४३२३९४८.४५	०
०	१९८९९२६	२७३१३	संचित बिदा (६०१०१४३)	१९८९९२६	१९८९९२६	०
०	२३९२५३१	३७३१४	औ.उपचार (६०१०१८३)	२३९२५३१	२३९२५३१	०
४३२३९४८.४५	**४३८२४५७**		**जम्मा**	**८७०६४०५.४५**	**८७०६४०५.४५**	**०**
३३०९७४८३.५०	**२१४९२३५०४.७२**		**कूल जम्मा**	**२७२६५५४०५.४५**	**२१९२४७४५३.१७**	**५३४०७९५२.२८**

कोषको अवस्था

बैंकको नाम : नेपाल राष्ट्र बैंक
जम्मा निकासा : रु. २१,०५,४१,०४७.७२
जम्मा खर्च : रु. २१,०५,४१,०४७.७२
पेश्की : रु. १,७१,८५,०००.००
पेश्की कटाई बाँकी खर्च : रु. १९,३३,५६,०४७.७२

१३. तोकिए बमोजिमका अन्य विवरण

आ.व. २०७३/७४ (कार्तिक-पौष) मा सूचना माग गरी परेका निवेदन संख्या : ३ (तीन)
सूचना उपलब्ध गराइएको संख्या : ३ (तीन)

१४. अघिल्लो आ.व.मा सञ्चालित कार्यक्रमहरु

१५. सार्वजनिक निकायको वेबसाइट

लोक सेवा आयोगको वेबसाइट www.psc.gov.np रहेको छ ।

१६. सूचना परियोजनाले प्राप्त गरेको वैदेशिक सहायता, ऋण, अनुदान एवम् सम्झौता सम्बन्धी विवरण

कुनै परियोजना नभएको

१७. सार्वजनिक निकायले सञ्चालन गरेको कार्यक्रम र सोको प्रतिवेदन

नभएको

१८. सार्वजनिक निकायले वर्गीकरण तथा संरक्षण गरेको सूचनाको नामावली

आयोगको ऐन, नियमावलीमा गोप्य रहने भनी उल्लेख गरेका सूचना बाहेक सबै सूचनाहरु दैनिक रुपमा प्रकाशन हुने गरेको ।

१९. सार्वजनिक निकायमा परेको सूचना माग सम्बन्धी निवेदन र सूचना दिएको विषयः

क्र.सं.	सूचना माग कर्ताको नाम र ठेगाना	माग भएको सूचनाको विवरण	सूचना माग भएको मिति	फछ्र्यौटको विवरण
१.	श्री गौलोचन सैजु (उपसचिव) भूमिसुधार तथा व्य.मन्त्रालय	आयोगको बढुवा सूचना नम्बरहरु १५/०७३-७४ र ७१/०७३-७४ बढुवातर्फ रा.प.प्रथम श्रेणीको पदमा बढुवा हुनको लागि दरखास्त दिने उम्मेदवारहरुको नामावली सहीत बढुवा समिती सचिवालयमा पठाइएको पत्रको प्रतिलिपी माग गरेको ।	२०७३/१०/२०	निवेदकको माग बमोजिमको विवरण सहितको पत्रहरुको प्रतिलिपी संलग्न गरी उपलब्ध गराइएको ।
२	श्री सागर पण्डित, पत्रकार (नयाँपत्रिका/ संघीय प्रशासन)	आयोगका अध्यक्ष तथा सदस्यहरुको तलब, सुविधा र हालसम्म बुझेको भत्ता विवरण माग गरेको ।	२०७३/१०/२१	आयोगका अध्यक्ष तथा सदस्यहरुको पारिश्रमीक सुविधाको जानकारी पत्रमार्फत गराइएको ।
३.	श्री प्रविन थापा र शोभाकान्त सुवेदी, नेपाल टेलिकम	नेपाली सेनातर्फको अधिकृत क्याडेट पदमा दिएको परीक्षामा अनुत्तीर्ण भएकोले सो उत्तरपुस्तिकाको प्राप्ताङ्क सहित प्रतिलिपी माग गरेको ।	२०७३/१२/०७	लोक सेवा आयोग ऐन र नियमावलीमा भएको व्यवस्था अनुसार माग बमोजिमको कागजात उपलब्ध गराउन नसकिने जानकारी निवेदकलाई उपलब्ध गराईएको ।

२०. सार्वजनिक निकायका सूचनाहरु अन्यत्र प्रकाशन भएको वा हुने भए सोको विवरण

- आयोगको वेबसाइट www.psc.gov.np
- हरेक बुधबार गोरखापत्रमा नियमित रुपमा र आवश्यकता अनुसार अन्य बारहरु पनि ।
- आयोगबाट प्रकाशन हुने बुलेटिन (सूचनापत्र)
- रेडियो नेपाल (प्रत्येक बुधबार राती ९:०० बजेको समाचार पछि)
- आयोगबाट त्रैमासिक रुपमा प्रकाशन हुने समाचारपत्र

२०. राष्ट्रिय सूचना आयोगद्वारा सूचनाको हकको प्रभावकारी प्रचलनका लागि मिति आयोजित राष्ट्रिय सम्मेलन, २०७४ द्वारा जारी काठमाडौं घोषणापत्र

राष्ट्रिय सूचना आयोगले मिति २०७३ वैशाख ७ गते सूचनाको हकको प्रभावकारी प्रचलनका लागि नेपाल सरकारका सबै मन्त्रालय, केन्द्रीय निकाय र विभागका सूचना अधिकारीहरु, सूचना मागका अभियन्ता समेत संलग्न गराई राष्ट्रिय सम्मेलन आयोजना गरेको थियो । उक्त अवसरमा जारी गरिएको काठमाडौं घोषणपत्र देहाय अनुरुप रहेको छ :

१. हामी राष्ट्रिय सूचना आयोगका पदाधिकारी र कर्मचारीहरु नेपाल सरकारका सबै मन्त्रालय, सबै केन्द्रीयस्तरका निकाय र विभागका सूचना अधिकारीहरु, पचहत्तरै जिल्लामा क्रियाशील नागरिक समाजका प्रतिनिधिहरु तथा राष्ट्रिय सम्मेलनमा सहभागी सूचनाको हकका अभियान्ता, संचारकर्मी र नागरिक समाजका अगुवा एवं बौद्धिकवर्ग सामूहिक रुपमा कानूनको स्रोतको रुपमा रहेको मुलुकको मूल कानून अर्थात नेपालको संविधानमा सूचनाको हकलाई निम्नानुसार परिमार्जित रुपमा समावेश गर्न सम्बन्धित पक्षहरुसँग जोडदार माग गर्दछौं :

(क) नेपालको संविधानको धारा २७ मा सूचना माग्ने र पाउने हकको साथै प्रवाहको हक पनि थप गर्नुपर्छ ।
(ख) साथै, संविधानको यस धारामा रहेको 'नागरिक' को सट्टा 'व्यक्ति' शब्द प्रयोग हुनुपर्छ ।
(ग) यस अतिरिक्त, सबै प्रदेशमा प्रादेशिक सूचना आयोग रहने व्यवस्थाका साथै हालको राष्ट्रिय सूचना आयोगलाई संघीय सूचना आयोग नामाकरण गरी यसलाई संवैधानिक आयोगको श्रेणीमा राख्नु पर्छ ।
(घ) संघीय सूचना आयोग र प्रादेशिक सूचना आयोगको कार्यक्षेत्रको विभाजन सहितको छाता कानून तर्जुमा गर्नुपर्छ ।
(ङ) संविधानको धारा २७ मा रहेको प्रतिबन्धात्मक हालको वाक्यको सट्टा 'तर सूचनाको हकसम्बन्धी ऐनद्वारा प्रवाह नगरिने गरी व्यवस्था गरिएका सूचना दिन कसैलाई बाध्य पारिने छैन' भन्ने वाक्य राख्नु पर्छ ।

२. सूचनाको हकसम्बन्धी राष्ट्रिय सम्मेलनमा सहभागी हामी सबै सामूहिक रुपमा सूचनाको हकसम्बन्धी ऐन, २०६४ र नियमावली, २०६५ निम्नानुसार संशोधनको माग गर्दछौं :

(क) सूचना माग र प्रवाहको वर्तमान कार्यविधिमा सुधार गरी संक्षिप्त र छिटो सूचना प्राप्त हुने व्यवस्था गर्नुपर्ने ।
(ख) नियमित रुपमा स्वतः प्रकाशन नगर्ने पदाधिकारीलाई दण्डको व्यवस्था हुनुपर्ने ।
(ग) सूचनाको वर्गीकरण गर्नु पर्ने अवधि बढीमा ३ महिनाको तोक्नु पर्ने ।
(घ) अन्तर्राष्ट्रिय प्रचलन, अभ्यास र नेपालको राजनैतिक र सामाजिक विकास क्रमका आधारमा ऐन र नियमावलीमा पारदर्शिता अवलम्बन गर्नु पर्ने थप प्रावधानहरु समावेश गर्ने ।
(ङ) राष्ट्रिय सूचना आयोगलाई आर्थिक र प्रशासनिक स्वतन्त्रता प्रदान गर्दै यसको संस्थागत विकासमा उच्च प्राथमिकता दिने ।

३. सूचनाको हकको प्रभावकारी प्रचलनका लागि आयोजित राष्ट्रिय सम्मेलन, २०७४ मा सहभागी हामी नेपाल सरकारसँग निम्न सुधारको अपेक्षा गर्दछौ :-

(क) केही नेपाल ऐन संशोधनको प्रस्तावद्वारा सूचनाको हकसँग बाझिएका कानूनमा सुधार गर्ने ।
(ख) प्रादेशिक सूचना आयोग स्थापना नहुन्जेल राष्ट्रिय सूचना आयोगको पचहत्तरै जिल्लामा सम्पर्क बिन्दू खडा गर्ने ।
(ग) सूचनादाताको संरक्षण र निजी सूचना संरक्षण सम्बन्धी छुट्टाछुट्टै कानून जारी गर्ने ।
(घ) सरकारी कागजातमा लगाउने गरिएको गोप्य छाप हटाउने ।
(ङ) कर्मचारीको शपथ ग्रहणबाट गोपनीय शब्द हटाउने ।
(च) RTI Audit/RTI Budget को अवधारणा लागू गर्ने ।

४. राष्ट्रिय सम्मेलनमा सहभागी हामी सूचनाको हकका अभियान्ता/संचारकर्मी/नागरिक समाजका अगुवाहरु निम्न कुरामा प्रतिबद्धता रहने छौं :-

(क) आम जनतालाई सूचनाको हकका बारेमा जानकारी गराउने ।
(ख) स्वयं नागरिकले नै सूचना मागको अभ्यास आरम्भ नगरुन्जेल हामी सार्वजनिक सरोकारको सूचना माग गर्न पाउन क्रियाशील रहने छौं ।
(ग) मुलुकका पचहत्तरै जिल्लामा सूचनाको हकको जानकारीमूलक कार्यक्रम संचालन गर्ने छौं ।

५. यसैगरी राष्ट्रिय सम्मेलनमा सहभागी हामी मन्त्रालय, आयोग, समिति र विभागका सूचना अधिकारीहरु निम्न विषयमा प्रतिवद्धता जनाउन चाहान्छौं ।

(क) नेपालको संविधान र कानूनले नेपाली नागरिकलाई प्रदान गरेको सूचनाको हकको उच्च सम्मान गर्दै कानूनले निर्धारण गरेका दायित्व इमान्दारितापूर्वक निर्वाह गर्ने छौं ।

(ख) नागरिकबाट माग हुने सूचना यथासक्य शीघ्र उपलब्ध गराउन र तीन/तीन महिनामा स्वतः प्रकाशन गर्न आ-आफ्नो क्षेत्रबाट सक्रिय भूमिका निर्वाह गर्ने र मातहात निकायलाई पनि यसै अनुरुप उत्प्रेरित गर्ने छौं ।

६. राष्ट्रिय सूचना आयोग मुलुकमा सूचनाको हकको संरक्षण, सम्बर्द्धन र प्रचलन गराउन प्रतिबद्ध छ । मुलुकभित्र सूचना लिने दिने संस्कृतिको विकासमा आयोगले कुनै कसर बाँकी राख्ने छैन । सूचनाको हकको प्रभावकारी प्रचलनसँगै मुलुकमा सुशासन कायम हुने, भ्रष्टाचार नियन्त्रण हुने, विधिको शासन लागू हुने, सूचना नै शक्ति भएकाले सबै नागरिकको सूचनामा समान पहुँचको अबसरले नागरिक बीचको विभेद अन्त्य हुने र नागरिक क्रियाशील र सक्रिय भई राष्ट्र निर्माणको लक्ष्य पूरा हुनेमा हामी सबै विश्वस्त छौं र यस दिशामा प्रतिबद्धता सहित अगाडि बढ्ने छौं ।

७. अन्त्यमा, राष्ट्रिय सूचना आयोगद्वारा सूचनाको हकको प्रभावकारी प्रचलनका लागि २०७४ साल बैशाख ७ गते बिहीबारका दिन काठमाडौंमा आयोजित राष्ट्रिय सम्मेलन, २०७४ भव्यता र सफलताका साथ सम्पन्न भएको खुसी व्यक्त गर्दै प्रत्येक वर्ष यस्तो सम्मेलन आयोजना गर्न आयोगलाई आग्रह गर्दै हामी सबै सधैं आयोगको सकारात्मक कार्यको सहयोगी भैरहने विश्वास दिलाउँछौं ।

लोक सेवा आयोग
अनामनगर, काठमाडौं
फोन : ०१-४७७१३५५, फ्याक्स : ०१-४७७१४९०, पोष्ट बक्स नं. : ८९७९,
ई-मेल : info@psc.gov.np, वेबसाइट : www.psc.gov.np